

พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสาร ความตระหนักรู้ และ การมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล

MEDIA EXPOSURE BEHAVIOR AWARENESS AND PARTICIPATION IN MARINE DEBRIS MANAGEMENT, SI CHANG ISLAND, CHONBURI

ทิพวรรณ บุญเพชร*
Tipawan Bunpent

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเลของประชากร 2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะของประชากรกับความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลของประชากร 3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะของประชากรกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลของประชากร 4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลกับความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล 5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล 6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักรู้เกี่ยวกับ ปัญหาขยะทะเลกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลจากกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ Independent Sample T-test, (One-Way ANOVA) F-test และ Correlation Analysis

ผลการวิจัยพบว่าลักษณะทางประชากรด้านเพศ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเลแตกต่างกัน ส่วนอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเลแตกต่างกัน และเพศ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลของประชากรกับความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อยู่ในระดับสูง ($r=0.455$) ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลของประชากร ที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูง ($r=0.534$) และ ความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($r=0.723$)

คำสำคัญ: ขยะทะเล, การรับรู้ข่าวสาร, ความตระหนักรู้, การมีส่วนร่วม

* นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการสื่อสารการตลาดและองค์กร มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ABSTRACT

The objectives of this research are 1). To compare the difference between the demographic characteristics and the media exposure behaviors on marine debris problems. 2). To compare the difference between demographic characteristics and the awareness of marine debris problems. 3). To compare the difference between demographic characteristics and the participation in marine debris management. 4). To study the relationship between the media exposure behaviors and the awareness of marine debris problems. 5). To study the relationship between the media exposure behaviors and the participation in marine debris management. 6). To study the relationship between the awareness of marine debris problem and the participation in marine debris management. The sample group were 400 peoples who live in Koh Si Chang District. The questionnaires were used as a tool to collect data. The data were analyzed by using the Independent Samples T-Test, (One-Way ANOVA), F-test, and Correlation Analysis statistical methods.

Research results is the different demographic characteristics are: sex, education level, and average monthly income. 1. Have the behavior of exposure to information about the management of marine debris is different. 2. There are different perceptions about the management of marine debris. 3. The participation in the management of marine debris was significantly different at the 0.05 level.

The correlation analysis found that Relationship between information exposure behavior about the problem of marine debris in the population with awareness about the problem of marine debris has a positive correlation and level ($r=0.455$). Relationship between information exposure behavior about the problem of marine debris in the population. With participation in the management of the marine debris problem of the population has a positive correlation and level ($r=0.534$). Relationship between awareness on marine debris and participation in marine debris management. There is a positive correlation and level ($r=0.723$)

Keywords: marine debris, Media exposure, Awareness, Management

บทนำ

ขยะทะเลเป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญระดับโลก เป็นปัญหาวิกฤตข้ามพรมแดน เนื่องจากขยะทะเลสามารถเคลื่อนย้ายได้โดยอาศัยกระแสน้ำในมหาสมุทร ทำให้องค์การระหว่างประเทศทั่วโลกต่างร่วมกันหามาตรการและความร่วมมือเพื่อลดขยะในทะเลอย่างเร่งด่วน เพื่อป้องกันผลกระทบที่ร้ายแรงต่อสภาพแวดล้อมทางทะเล

ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีปริมาณขยะพลาสติกรั่วไหลลงสู่ทะเลมากที่สุดเป็นอันดับที่ 6 ของโลก ประกอบกับในขณะนี้ปัญหาขยะทะเลในประเทศไทยกลายเป็นปัญหาที่มีแนวโน้มว่ากำลังรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากข่าวการตายของพะยูนมาเรียม ขาวเจดพิเศษพลาสติกในกระเพาะปลาหู เหตุการณ์นี้ได้กระตุ้นให้คนไทยตระหนักถึงปัญหาขยะในทะเลมากขึ้นและร่วมกันหาแนวทางการแก้ไขอย่างจริงจังมากขึ้น (ชัยยศ ย์ค์เจริญชัย. 2562)

จากงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษา พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ถือได้ว่าเป็นประเด็นที่ประชาชนและโลกให้ความสำคัญ ในขณะที่หน่วยงานในภาครัฐก็ต้องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในการสร้างความรู้ เพื่อให้ประชากรในเกาะได้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการปัญหาขยะและในท้ายที่สุด คือ เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้เป็นเรื่องที่ยังใหม่ ยังขาดข้อมูลงานวิจัยต่าง ๆ ที่จะมาสนับสนุนงานวิจัยชิ้นนี้ ผลงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาพฤติกรรมมารับข่าวสาร ความตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมของประชากรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลของประชากรในเขตอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะของประชากรกับความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลของประชากรในเขตอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะของประชากรกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลของประชาชนในเขตอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลกับความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล
6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี” โดยกำหนดขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตพื้นที่ กำหนดพื้นที่ในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี
2. ขอบเขตด้านประชากร กำหนดประชากรในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชากรทั้งเพศชาย และเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจากประชากร จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sample) เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บกลุ่มตัวอย่างผ่านสื่อออนไลน์ โดยใช้โปรแกรม Google docs ในการเก็บกลุ่มตัวอย่างโดยส่งลิงค์แบบสอบถามไปยังสื่อออนไลน์ของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 400 คน เพื่อที่จะได้เก็บกลุ่มตัวอย่างให้ได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการวิเคราะห์โดยใช้สถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistical Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากร แตกต่างกันกับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยใช้ Independent Sample T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) F-test และการเปรียบเทียบข้อด้วย L.S.D

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรแตกต่างกับการตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยใช้ Independent sample T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) F-test และการเปรียบเทียบข้อด้วย L.S.D

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรแตกต่างกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยใช้ Independent Sample T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) F-test และการเปรียบเทียบข้อด้วย L.S.D

สมมติฐานที่ 4 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปร (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารกับการตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเลของประชากรในอำเภอเกาะสีชัง

สมมติฐานที่ 5 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปร (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารกับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล

สมมติฐานที่ 6 ความตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปร (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักรู้กับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชาย จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.75 รองมาลงเป็นเพศหญิง จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.25 มีช่วงอายุระหว่าง 26-35 ปี มากที่สุด จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 มีการศึกษาในระดับระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 ประกอบอาชีพ ข้าราชการ/พนักงานมากที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 และกลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-20,000 บาท มากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1

1. เพศที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล ด้านสื่อโดยรวม แตกต่างกันพบว่า Sig. (2-tailed) ของพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล ด้านสื่อโดยรวม เท่ากับ 0.000 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า เพศที่แตกต่างกันกับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล

ความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม เท่ากับ 0.000 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า อาชีพที่แตกต่างกัน มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม แตกต่างกันได้

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม มากกว่า ผู้ที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ รับจ้าง (วินมอเตอร์ไซด์/เรือรับจ้าง) ประมง พนักงานบริษัทเอกชน ค่าขาย พนักงานโรงแรม/ที่พัก ว่างงาน และอาชีพอื่น ๆ

ในขณะที่ ผู้ที่มีอาชีพ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จะมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม มากกว่า ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง (วินมอเตอร์ไซด์/เรือรับจ้าง) ประมง พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานโรงแรม/ที่พัก ว่างงาน และอาชีพอื่น ๆ

4. รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม แตกต่างกันได้ พบว่า Sig. ของการมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับ ปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม เท่ากับ 0.000 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม แตกต่างกันได้

เมื่อจำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม มากกว่าประชากรที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,000 จนถึงประชากรที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท สมมติฐานที่ 3

1. เพศที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม แตกต่างกันได้ พบว่า Sig. ของการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม เท่ากับ 0.000 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า เพศที่แตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะ

ทะเล โดยภาพรวม แตกต่างกันได้

2. ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม แตกต่างกันได้ พบว่า Sig. ของการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม เท่ากับ 0.000 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม แตกต่างกันได้

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ที่อยู่ในระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา จะมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม มากกว่า ผู้ที่อยู่ในระดับการศึกษาตั้งแต่ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ระดับอนุปริญญา/ปวส. ระดับปริญญาตรี และ ระดับปริญญาโท-เอก ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. จะมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม มากกว่า ผู้ที่อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท-เอก และในขณะที่ผู้ที่อยู่ในระดับการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. และ อนุปริญญา/ปวส. จะมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม มากกว่า ผู้ที่อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาโท-เอก

3. รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม แตกต่างกันได้ พบว่า Sig. ของการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม เท่ากับ 0.000 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม แตกต่างกันได้

เมื่อจำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จะมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม มากกว่า ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 40,001-50,000 บาท ในขณะที่ผู้ที่มีการรายได้ 10,001-20,000 บาทต่อเดือน จะมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม มากกว่า ผู้ที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,001-มากกว่า 50,000 บาท

ต่อเดือน ในขณะที่ผู้ที่มีรายได้ 20,001-40,000 บาท ต่อเดือน จะมีส่วนร่วมในการจัดปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม มากกว่า ผู้ที่มีรายได้ 40,001-50,000 บาทต่อเดือน

สมมติฐานที่ 4 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล มีความสัมพันธ์กับความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล

พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล มีความสัมพันธ์กับความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในเชิงบวก กล่าวคือ เมื่อมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลเพิ่มขึ้นทำให้มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยความสัมพันธ์ที่พบอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.455$)

สมมติฐานที่ 5 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล

พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในเชิงบวก กล่าวคือ เมื่อมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลเพิ่มขึ้นทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยความสัมพันธ์ที่พบอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.534$)

สมมติฐานที่ 6 ความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล

พบว่า ความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในเชิงบวก กล่าวคือ เมื่อมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะทะเลเพิ่มขึ้นทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยความสัมพันธ์ที่พบอยู่ในระดับสูง ($r = 0.723$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง “พฤติกรรมการเปิดรับรับรู้ข่าวสาร ความตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลของประชากรในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี” เมื่อพิจารณาผลการศึกษาวิจัย แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้อ้างอิงในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการวิจัยที่พบว่า ลักษณะประชากรที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐริสสา ทรัพย์คงเจริญ (2557) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานครในโครงการปฏิบัติการคืนพื้นผิวจราจรเพื่อประชาชนตามนโยบาย 5 จริง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่พบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารโครงการปฏิบัติการคืนพื้นผิวจราจรเพื่อประชาชนตาม นโยบาย 5 จริง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่พบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารโครงการปฏิบัติการคืนพื้นผิวจราจรเพื่อประชาชนตาม นโยบาย 5 จริง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีผลต่อความตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อูรารัตน์ บุนนศิริ สันทัด ทองรินทร์ และ ศิริวรรณ อนันต์โท (2557) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับ และการตระหนักรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการสื่อสารแจ้งชาวเดือนกัญน้ำท่วมในพื้นที่เสี่ยงกัญน้ำท่วม จังหวัดลพบุรี พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีการตระหนักรู้ในการสื่อสารเตือนภัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับเพศ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันทลัสทองบุญมา (2559) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์คลองบางขุนเทียนของประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และมีที่พักอาศัยในปัจจุบันอยู่ใกล้คลองบางขุนเทียนแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์คลองบางขุนเทียนที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยที่พบว่าพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชากรในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชากรในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อูรารัตน์ บุรณศิริ สันทัต ทองรินทร์ และ ศิริวรรณ อนันต์โท (2557) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับ และการตระหนักรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการสื่อสารแจ้งข่าวเตือนภัยน้ำท่วมในพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมจังหวัดลพบุรี พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการสื่อสารเตือนภัยน้ำท่วมกับการตระหนักรู้มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก โดยเฉพาะการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้ทั้งสามด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านอารมณ์และความรู้สึก และด้านพฤติกรรม

พฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชากรในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชากรในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐริศสา ททรัพย์คงเจริญ (2557) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานครในโครงการปฏิบัติการคืนพื้นผิวจราจรเพื่อประชาชนตาม

นโยบาย 5 จริง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานครในโครงการปฏิบัติการคืนพื้นผิวจราจรเพื่อประชาชนตามนโยบาย 5 จริง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนพฤติกรรมกรรมการตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเลของประชากรในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ (2561) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในตำบลท่าแค จังหวัดลพบุรี พบว่า ตำบลท่าแคเป็นชุมชนเก่าแก่ที่มีวัฒนธรรมที่มีคุณค่าต่อการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนมาจากการดำเนินงานระหว่างภาคประชาชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันคิดพัฒนากิจกรรมเพื่อนำไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต ความสัมพันธ์ทางสังคม และสภาพแวดล้อม แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนจากการส่งเสริมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าแคและการตระหนักรู้ของประชาชน โดยนำวัฒนธรรมท้องถิ่นมาสร้างจุดร่วมในการรวมพลังชุมชนอย่างเข้มแข็ง ใช้หลักการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยอาศัยจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมของอาสาสมัครที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชากรในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเล ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะและการจัดการขยะทะเลอย่างจริงจัง โดยการจัดกิจกรรมและติดตามอย่างต่อเนื่อง

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมการตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะทะเลของประชากรในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการรณรงค์ ลด เลิก ละการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากพลาสติก เช่น โฟม ถุงพลาสติก แก้วพลาสติก อย่างจริงจัง โดยมีการออกกฎระเบียบหรือบทลงโทษตามหน่วยงานหรือผู้นำชุมชนตกลงกัน

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชากรในอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเล ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรเปิดโอกาสให้ประชากรมีส่วนร่วมในการจัดการ ด้านการส่งเสริมการคัดแยกและการนำขยะไปแปรรูป รวมทั้งจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับขยะมากขึ้น เช่น การรับซื้อขยะ การทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษอาหาร เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้อาจมีการศึกษาเฉพาะขอบเขตการวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการขยายกลุ่มตัวอย่างกว้างขึ้น เก็บกลุ่มตัวอย่างจังหวัดอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับงานวิจัยในครั้งนี และในอนาคตต่อไป

2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะทะเลในจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2563). *ที่มาของโครงการพื้นที่สาธิตการบริหารจัดการขยะทะเลครบวงจรอย่างมีส่วนร่วม ระยะยง*. สืบค้น 9 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.dmcg.go.th/miniprojects/147/37509>.

กันทลัส ทองบุญมา. (2559). การเปิดรับข่าวสาร และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์คลองบางขุนเทียนของประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 2(1).

กุลวดี ราชภักดี. (2545). *ความตระหนักและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษาในหอพักสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*. กรุงเทพฯ.

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (2562). *ความหมายของขยะในทะเล*. สืบค้น 16 ธันวาคม 2563, จาก https://km.dmcg.go.th/th/c_260

คณะอนุกรรมการจัดการความรู้เพื่อผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล. (2562). *ฐานความรู้ทางทะเล ขยะทะเล*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.dmcg.go.th/infoAll/191?sortnews=1&keyword=%E0%B8%82%E0%B8%A2%E0%B8%B0%E0%B8%97%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%A5&limitnews=13>.

จันทร์เพ็ญ มินคร. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลบางนางลี่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ชัยยศ ยงค์เจริญชัย. (2562). *มาเรียม : การจากไปของมาเรียม กับ 3 ภัยคุกคามในมุมมองของ ดร.ธรรม*. สืบค้น 15 มีนาคม 2564, จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-49379631>.

- โชติหทัย นพวงศ์. (2542). *การติดตามข่าวสารกับความพึงพอใจในการสื่อสารและการทำงานของพนักงานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไทยในช่วงการปรับโครงสร้างธุรกิจ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณัฐธริสสา ทรัพย์คงเจริญ. (2557). *การเปิดรับข่าวสารทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานครในโครงการปฏิบัติการคืนพื้นที่ผิวจราจรเพื่อประชาชนตาม นโยบาย 5 จริ่ง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นันทินี พิศวีลย์. (2558). *พฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารและความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์ www.ginraidee.com ในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประพล มลิตินจินดา. (2541). *ความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรพงษ์ ไสธนะเสียร. (2550). *การจัดการทางการสื่อสารสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย*. กรุงเทพฯ.
- อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ. (2561). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในตำบลท่าแค จังหวัดลพบุรี*. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 5(3).
- อุรารักษ์บุรณศิริ สันทัด ทองรินทร์ และ ศิริวรรณ อนันต์โท. (2557). *การเปิดรับและการตระหนักรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการสื่อสารแจ้งข่าวเตือนภัยน้ำท่วม จังหวัดลพบุรี*. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 2, 53-59.
- อิศเรศ คำแหง. (2553). *การเปิดรับข่าวสารทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Atkin, Charles K. (1973). *“Anticipated communication and mass media information seeking public opinion quarterly”*. New York: Free Press.